

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 4ης Σεπτεμβρίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις – Κανονισμός (ΕΕ) 1215/2012 – Άρθρο 53 – Βεβαίωση του παραρτήματος 1, σχετικά με απόφαση εκδοθείσα επί αστικής ή εμπορικής υποθέσεως – Εξουσίες του δικαστηρίου προελεύσεως – Αυτεπάγγελτος έλεγχος ενδεχόμενης παραβάσεως των κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας επί συμβάσεων καταναλωτών»

Στην υπόθεση C-347/18,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Tribunale di Milano (πρωτοδικείο Μιλάνου, Ιταλία) με απόφαση της 14ης Μαΐου 2018, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 28 Μαΐου 2018, στο πλαίσιο της δίκης

Alessandro Salvoni

κατά

Anna Maria Fiermonte,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, C. Toader (εισηγήτρια), A. Rosas, L. Bay Larsen και M. Safjan, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Bobek

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον P. Rucciariello, avvocato dello Stato,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek και J. Vlácil, καθώς και από την A. Kasalická,
- η Ιρλανδία, εκπροσωπούμενη από τις J. Quaney, G. Hodge και M. Browne, καθώς και από τον A. Joyce,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις F. Moro και M. Heller, καθώς και από τον M. Wilderspin,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 7ης Μαΐου 2019,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 53 του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/281 της Επιτροπής, της 26ης Νοεμβρίου 2014 (ΕΕ 2015, L 54, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός 1215/2012), και του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Alessandro Salvoni και της Anna Maria Fiermonte, σχετικά με ποσά τα οποία όφειλε η δεύτερη για την εκ μέρους του πρώτου παροχή υπηρεσιών υπό την ιδιότητά του ως δικηγόρου.

Το νομικό πλαίσιο

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 29 και 32 του κανονισμού 1215/2012 έχουν ως εξής:
«(29) [...] [Τ]ο πρόσωπο κατά του οποίου επιδιώκεται η εκτέλεση θα πρέπει να μπορεί να υποβάλει αίτηση άρνησης της αναγνώρισης ή εκτέλεσης απόφασης εάν θεωρεί ότι συντρέχει λόγος άρνησης αναγνώρισης. [...]
[...]
(32) Για να ενημερωθεί το πρόσωπο κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση απόφασης που έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, η βεβαίωση που θεσπίζεται βάσει του παρόντος κανονισμού, εάν χρειάζεται συνοδευόμενη από την απόφαση, επιδίδεται [ή] κοινοποιείται σε αυτό το πρόσωπο σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν το πρώτο μέτρο της εκτέλεσης. Στο πλαίσιο αυτό, ως πρώτο μέτρο εκτέλεσης λογίζεται το πρώτο μέτρο της εκτέλεσης μετά την επίδοση [ή] κοινοποίηση.»
- 4 Τα άρθρα 17 έως 19 του κανονισμού 1215/2012 περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο II του κανονισμού αυτού, περί κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας, και, ειδικότερα, στο τμήμα 4 του κεφαλαίου αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διεθνής δικαιοδοσία σε συμβάσεις καταναλωτών». Το άρθρο 17, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα ακόλουθα:
«1. Σε συμβάσεις που ο σκοπός τους μπορεί να θεωρηθεί ξένος προς την επαγγελματική δραστηριότητα του προσώπου που τις καταρτίζει, του καταναλωτή, η διεθνής δικαιοδοσία καθορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος με την επιφύλαξη του άρθρου 6 και του άρθρου 7, σημείο 5:
[...]
γ) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, όταν η σύμβαση έχει συναφθεί με πρόσωπο το οποίο ασκεί εμπορικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες στο έδαφος του κράτους μέλους κατοικίας του καταναλωτή ή κατευθύνει με οποιοδήποτε τρόπο τέτοιου είδους δραστηριότητες σε αυτό το κράτος μέλος ή σε διάφορα κράτη, συμπεριλαμβανομένου του εν λόγω κράτους μέλους, και η σύμβαση εμπίπτει στο πεδίο των εν λόγω δραστηριοτήτων.»

- 5 Το άρθρο 18, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:
- «Αγωγή του αντισυμβαλλομένου κατά του καταναλωτή ασκείται μόνον ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου έχει την κατοικία του ο καταναλωτής.»
- 6 Κατά το άρθρο 28, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012:
- «Όταν ένα πρόσωπο που έχει την κατοικία του σε κράτος μέλος ενάγεται ενώπιον δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους και δεν εμφανισθεί, το δικαστήριο διαπιστώνει αυτεπάγγελα την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας, εκτός εάν η δικαιοδοσία του απορρέει από τον παρόντα κανονισμό.»
- 7 Το άρθρο 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012 ορίζει τα ακόλουθα:
- «1. Ένας διάδικος που επιθυμεί να επικαλεστεί σε κράτος μέλος απόφαση η οποία έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος προσκομίζει:
- α) αντίγραφο της απόφασης το οποίο να συγκεντρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας και
 - β) τη βεβαίωση που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 53.»
- 8 Το άρθρο 42 του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής:
- «1. Για τους σκοπούς της εκτέλεσης σε ένα κράτος μέλος απόφασης που έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, ο αιτών υποβάλλει στην αρμόδια για την εκτέλεση αρχή τα εξής:
- α) αντίγραφο της απόφασης το οποίο να συγκεντρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας και
 - β) τη βεβαίωση που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 53 η οποία πιστοποιεί ότι η απόφαση είναι εκτελεστή και περιέχει απόσπασμα της απόφασης καθώς και, κατά περίπτωση, κάθε συναφή πληροφορία σχετικά με τα καταβλητέα δικαστικά έξοδα και τον υπολογισμό των τόκων.
2. Προκειμένου να εκτελεστεί σε κράτος μέλος απόφαση η οποία εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος και με την οποία διατάσσεται η λήψη ασφαλιστικών μέτρων, ο αιτών υποβάλλει στην αρμόδια για την εκτέλεση αρχή τα εξής:
- α) αντίγραφο της απόφασης το οποίο να συγκεντρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας;
 - β) τη βεβαίωση που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 53 η οποία περιέχει περιγραφή του μέτρου και πιστοποιεί:
 - i) ότι το δικαστήριο είναι αρμόδιο να κρίνει την ουσία της υπόθεσης;
 - ii) ότι η απόφαση είναι εκτελεστή στο κράτος μέλος προέλευσης και
 - γ) αν το μέτρο έχει διαταχθεί χωρίς κλήτευση του εναγόμενου να εμφανισθεί στο δικαστήριο, αποδεικτικό επίδοσης [ή κοινοποίησης] της απόφασης.
- [...]»
- 9 Το άρθρο 43, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα ακόλουθα:
- «Εάν ζητείται η εκτέλεση απόφασης που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος, η βεβαίωση που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 53 επιδίδεται [ή] κοινοποιείται στο πρόσωπο κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση πριν από το πρώτο μέτρο της εκτέλεσης. Η βεβαίωση συνοδεύεται από την απόφαση, εφόσον αυτή δεν επιδόθηκε [ή] κοινοποιήθηκε ακόμα σε αυτό το πρόσωπο.»

- 10 Όσον αφορά την απόρριψη αιτήσεως αναγνώρισεως και εκτελέσεως, το άρθρο 45, παράγραφος 1, στοιχείο ε', και παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«1. Με αίτηση κάθε ενδιαφερομένου, η αναγνώριση μιας απόφασης απορρίπτεται:

[...]

ε) εάν η απόφαση έρχεται σε σύγκρουση με:

- ι) το κεφάλαιο II, τμήματα 3, 4 ή 5, όπου ο εναγόμενος ήταν ο αντισυμβαλλόμενος του ασφαλιστή, ο ασφαλισμένος, ένας δικαιούχος της ασφαλιστικής σύμβασης, ο ζημιωθείς, ο καταναλωτής ή ο εργαζόμενος· ή

[...]

2. Κατά τον έλεγχο των [βάσεων διεθνούς] δικαιοδοσίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στοιχείο ε', το δικαστήριο στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση δεσμεύεται από τις πραγματικές διαπιστώσεις στις οποίες το δικαστήριο του κράτους μέλους προέλευσης έχει θεμελιώσει τη διεθνή δικαιοδοσία του.»

- 11 Κατά το άρθρο 46 του κανονισμού 1215/2012, «[η] εκτέλεση απόφασης απορρίπτεται κατόπιν αιτήσεως του καθ' ου ζητείται η εκτέλεση όταν συντρέχει ένας εκ των λόγων που αναφέρονται στο άρθρο 45».
- 12 Κατά το άρθρο 53 του εν λόγω κανονισμού, «[κ]ατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε ενδιαφερομένου, το δικαστήριο προέλευσης εκδίδει τη βεβαίωση χρησιμοποιώντας το έντυπο του παραρτήματος I».
- 13 Στο σημείο 4 του εντύπου αυτού, με τον τίτλο «Η Απόφαση», μνημονεύονται, υπό τον κωδικό του 4.6.2, στοιχεία που πρέπει να παράσχει το δικαστήριο προελεύσεως στην περίπτωση ασφαλιστικών μέτρων, όσον αφορά την ως προς την ουσία της υποθέσεως διεθνή δικαιοδοσία του δικαστηρίου που διέταξε τη λήψη τέτοιου μέτρου.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 14 Με αίτηση την οποία κατέθεσε στις 3 Νοεμβρίου 2015, ο A. Salvoni, δικηγόρος του οποίου το γραφείο βρίσκεται στο Μιλάνο (Ιταλία), ζήτησε από το Tribunale di Milano (πρωτοδικείο Μιλάνου, Ιταλία) την έκδοση διαταγής πληρωμής κατά της A. M. Fiermonte, η οποία διαμένει στο Αμβούργο (Γερμανία), για τα ποσά που οφείλονται ως αμοιβή για την παροχή των υπηρεσιών του αιτούντος στο πλαίσιο δίκης με αντικείμενο την προσβολή της ιδιόγραφης διαθήκης του πατέρα της εντολέως του.
- 15 Το αιτούν δικαστήριο εξέδωσε διαταγή πληρωμής για χρηματικό ποσό προσαυξημένο με τόκους και έξοδα. Δεδομένου ότι η A. M. Fiermonte δεν άσκησε ανακοπή κατά της εν λόγω διαταγής πληρωμής, ο A. Salvoni, προκειμένου να προβεί σε εκτέλεση της διαταγής πληρωμής, υπέβαλε στο δικαστήριο αυτό αίτηση για την έκδοση βεβαιώσεως βάσει του άρθρου 53 του κανονισμού 1215/2012, μέσω του εντύπου που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού αυτού.
- 16 Το αιτούν δικαστήριο προέβη αυτεπαγγέλτως σε αναζήτηση μέσω διαδικτύου, κατόπιν της οποίας προέκυψε ότι ο A. Salvoni ασκούσε δραστηριότητα κατευθυνόμενη προς τη Γερμανία. Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο ζήτησε από τον A. Salvoni να αποδείξει σε ποιο γραφείο ασκούσε τη δραστηριότητά του κατά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο παρέσχε τις υπηρεσίες του ως δικηγόρος στην A. M. Fiermonte. Τα έγγραφα που προσκόμισε ο A. Salvoni επιβεβαιώνουν ότι η δραστηριότητά του κατευθυνόταν προς τη Γερμανία και ότι, κατά τον χρόνο κατά το οποίο παρέσχε τις υπηρεσίες του ως δικηγόρος στην A. M. Fiermonte, η τελευταία διέμενε στη Γερμανία.

- 17 Εκτιμώντας ότι η σχέση μεταξύ του A. Salvoni και της A. M. Fiermonte μπορούσε να εξομοιωθεί με καταναλωτική σύμβαση, το αιτούν δικαστήριο συνήγαγε από τα στοιχεία σχετικά με την επαγγελματική δραστηριότητα του A. Salvoni ότι η διαταγή πληρωμής είχε εκδοθεί κατά παράβαση των κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας του κεφαλαίου II, τμήμα 4, του κανονισμού 1215/2012, το οποίο αφορά τους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας επί συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές.
- 18 Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς τις εξουσίες του δικαστηρίου το οποίο καλείται να εκδώσει τη βεβαίωση που προβλέπεται στο άρθρο 53 του κανονισμού 1215/2012, σε περίπτωση κατά την οποία απόφαση η οποία έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου κατά το εθνικό δικονομικό δίκαιο εκδόθηκε κατά παράβαση των διατάξεων σχετικά με τους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπει ο κανονισμός αυτός.
- 19 Το δικαστήριο αυτό διερωτάται, ειδικότερα, αν το άρθρο 53 του κανονισμού 1215/2012 επιβάλλει στο δικαστήριο που επιλαμβάνεται αιτήσεως για την έκδοση βεβαιώσεως να μεταφέρει αυτολεξεί στη βεβαίωση αυτή την απόφαση που εκδόθηκε στο κράτος μέλος προελεύσεως ή αν η διάταξη αυτή του παρέχει τη δυνατότητα να αποφασίσει αυτεπαγγέλτως να ενημερώσει τον καθού-καταναλωτή, κατά του οποίου πρέπει να εκτελεσθεί η απόφαση σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος προελεύσεως, για την ενδεχόμενη παράβαση των κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας του κεφαλαίου II, τμήμα 4, του κανονισμού αυτού και, ως εκ τούτου, για τη δυνατότητα να αντισταχθεί στην αναγνώριση, κατά την έννοια του άρθρου 45, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του εν λόγω κανονισμού.
- 20 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι τα άρθρα 42 και 53 του κανονισμού 1215/2012 φαίνεται να επιδέχονται την ερμηνεία ότι το δικαστήριο που καλείται να εκδώσει την εν λόγω βεβαίωση στερείται κάθε εξουσίας εκτιμήσεως και ότι οφείλει να μεταφέρει άνευ άλλου τινός το περιεχόμενο της επίμαχης αποφάσεως στο έντυπο του παραρτήματος I του ως άνω κανονισμού προκειμένου να πιστοποιηθεί ότι η απόφαση αυτή είναι εκτελεστή στο κράτος μέλος προελεύσεως.
- 21 Ωστόσο, κατά το δικαστήριο αυτό, η ως άνω ερμηνεία ενδέχεται να αντιβαίνει στο άρθρο 47 του Χάρτη, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο στον τομέα του δικαίου προστασίας των καταναλωτών. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά συναφώς ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου, ιδίως δε από τις αποφάσεις της 14ης Ιουνίου 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349, σκέψεις 39, 41 και 43), και της 18ης Φεβρουαρίου 2016, Finanzmadrid EFC (C-49/14, EU:C:2016:98, σκέψη 46), προκύπτει ότι η ασθενέστερη θέση στην οποία βρίσκεται ο καταναλωτής έναντι του επαγγελματία, όσον αφορά τόσο τη διαπραγματευτική ισχύ όσο και το επίπεδο πληροφόρησης, μπορεί να αντισταθμισθεί μόνο με θετική παρέμβαση του δικαστηρίου το οποίο οφείλει να εξετάζει αυτεπαγγέλτως τον ενδεχομένως καταχρηστικό χαρακτήρα συμβατικής ρήτρας, εφόσον διαθέτει τα αναγκαία προς τούτο νομικά και πραγματικά στοιχεία.
- 22 Όσον αφορά τη βεβαίωση του άρθρου 53 του κανονισμού 1215/2012, το δικαστήριο αυτό επισημαίνει ότι, όπως αποφάνθηκε το Δικαστήριο όσον αφορά τη βεβαίωση που προβλέπει το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις (ΕΕ 2004, L 143, σ. 15), στην απόφαση της 16ης Ιουνίου 2016, Pebros Servizi (C-511/14, EU:C:2016:448), η πιστοποίηση δικαστικής αποφάσεως συνιστά δικαιοδοτική πράξη. Υπό το καθεστώς του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1), το Δικαστήριο έχει κρίνει επίσης ότι η λειτουργία της βεβαιώσεως του άρθρου 54 του κανονισμού εκείνου συνίσταται στο να καθιστά ευχερέστερη την κήρυξη της εκτελεστότητας της εκδοθείσας στο κράτος μέλος προελεύσεως αποφάσεως (απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, Trade Agency, C-619/10, EU:C:2012:531, σκέψη 41). Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο τονίζει ότι η σπουδαιότητα της εν λόγω βεβαιώσεως ενισχύθηκε υπό το καθεστώς του κανονισμού 1215/2012.

- 23 Κατά το αιτούν δικαστήριο, σε εκείνο απόκειται να συμβιβάσει τον σκοπό της ταχείας κυκλοφορίας των αποφάσεων που επιδιώκεται με τον κανονισμό 1215/2012 με τον σκοπό της αποτελεσματικής προστασίας των καταναλωτών, κάνοντας χρήση, κατά την έκδοση της βεβαιώσεως του άρθρου 53 του κανονισμού αυτού, της δυνατότητας να ενημερώσει αυτεπαγγέλτως τον καταναλωτή σχετικά με ενδεχόμενη παράβαση των κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπονται στο κεφάλαιο II, τμήμα 4, του κανονισμού αυτού.
- 24 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Tribunale di Milano (πρωτοδικείο Μιλάνου) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχουν το άρθρο 53 του κανονισμού [...] 1215/2012 και το άρθρο 47 του [Χάρτη] την έννοια ότι αντιτίθενται στη δυνατότητα της δικαστικής αρχής που επελήφθη της εκδόσεως της βεβαιώσεως του άρθρου 53 του κανονισμού [αυτού], σε περίπτωση αποφάσεως με ισχύ δεδικασμένου, να ασκήσει αυτεπαγγέλτως εξουσίες με σκοπό τη διαπίστωση ενδεχόμενης παραβάσεως των κανόνων του κεφαλαίου II, τμήμα 4, του [εν λόγω] κανονισμού [...], ώστε να ενημερώσει τον καταναλωτή περί ενδεχόμενης διαπιστώσεως παραβάσεως και να του παράσχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει μετά λόγου γνώσεως το ενδεχόμενο ασκήσεως του ενδίκου βοηθήματος του άρθρου 45 του ίδιου κανονισμού;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

Επί του παραδεκτού

- 25 Καταρχάς, πρέπει να καθορισθεί αν δικαστήριο που επιλαμβάνεται αιτήσεως για την έκδοση βεβαιώσεως βάσει του άρθρου 53 του κανονισμού 1215/2012 ενεργεί εντός του πλαισίου ασκήσεως δικαιοδοτικής δραστηριότητας, κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, ή αν η διαδικασία την οποία ακολουθεί δύναται να εξομοιωθεί με αμιγώς διοικητική διαδικασία ή διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας.
- 26 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, μολονότι το άρθρο 267 ΣΛΕΕ δεν εξαρτά την υποβολή αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο από τον κατ' αντιμωλίαν χαρακτήρα της διαδικασίας στο πλαίσιο της οποίας το εθνικό δικαστήριο διατυπώνει προδικαστικό ερώτημα, εντούτοις τα εθνικά δικαστήρια δύνανται να υποβάλουν τέτοια αίτηση στο Δικαστήριο μόνον εφόσον εκκρεμεί ενώπιόν τους ένδικη διαφορά και εφόσον καλούνται να αποφανθούν στο πλαίσιο διαδικασίας που πρόκειται να καταλήξει στην έκδοση δικαστικής αποφάσεως (απόφαση της 16ης Ιουνίου 2016, *Pebras Servizi*, C-511/14, EU:C:2016:448, σκέψη 24 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 27 Η φράση «για την έκδοση της δικής του απόφασης», κατά το άρθρο 267, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, αφορά το σύνολο της διαδικασίας η οποία καταλήγει στην έκδοση αποφάσεως από το αιτούν δικαστήριο και πρέπει, ως εκ τούτου, να ερμηνεύεται ευρέως, ώστε να αποτρέπεται το ενδεχόμενο, αφενός, να κρίνονται απαράδεκτα πλείονα ζητήματα απτόμενα της διαδικασίας και, επομένως, να μην μπορούν να εξετασθούν από το Δικαστήριο, καθώς και, αφετέρου, να στερείται το Δικαστήριο της δυνατότητας να αποφανθεί επί της ερμηνείας του συνόλου των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης τις οποίες υποχρεούται να εφαρμόσει το αιτούν δικαστήριο (πρβλ. απόφαση της 16ης Ιουνίου 2016, *Pebras Servizi*, C-511/14, EU:C:2016:448, σκέψη 28 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 28 Συναφώς, το Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 39 έως 41 της αποφάσεως της 28ης Φεβρουαρίου 2019, *Gradbeništvo Korana* (C-579/17, EU:C:2019:162), ότι ένα δικαστήριο προελεύσεως ασκεί δικαιοδοτικό έργο οσάκις ελέγχει αν είναι αρμόδιο να εκδώσει τη βεβαίωση βάσει του άρθρου 53 του κανονισμού 1215/2012.

- 29 Η λύση αυτή δεν μπορεί να περιορισθεί μόνον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αμφισβητείται η αρμοδιότητα για την έκδοση τέτοιας βεβαίωσης, καθόσον το όργανο που εκδίδει τη βεβαίωση την οποία προβλέπει το άρθρο αυτό καλείται επίσης να ασκήσει δικαιοδοτικό έργο σε άλλες περιπτώσεις.
- 30 Επομένως, η λειτουργία την οποία επιτελεί η βεβαίωση του άρθρου 53 του κανονισμού 1215/2012 στο πλαίσιο του συστήματος που καθιερώνεται με τον κανονισμό αυτό δικαιολογεί το ότι, οσάκις μέρος των στοιχείων που πρέπει να μεταφερθούν στη βεβαίωση αυτή δεν περιλαμβάνεται στην απόφαση της οποίας ζητείται η εκτέλεση ή προκύπτει κατόπιν ερμηνείας της αποφάσεως αυτής ή είναι αμφισβητούμενο, το δικαστήριο προελεύσεως ασκεί δικαιοδοτικό έργο. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το δικαστήριο αυτό συνεχίζει την προηγούμενη δικαστική διαδικασία, διασφαλίζοντας την πλήρη αποτελεσματικότητά της, καθόσον, ελλείψει βεβαίωσης, δεν είναι δυνατή η ελεύθερη κυκλοφορία αποφάσεως εντός του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου. Το συμπέρασμα αυτό ανταποκρίνεται στην ανάγκη διασφάλισης της ταχείας εκτελέσεως των δικαστικών αποφάσεων, διαφυλασσόμενης παράλληλα της ασφάλειας δικαίου στην οποία στηρίζεται η αμοιβαία εμπιστοσύνη κατά την απονομή της δικαιοσύνης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 31 Κατά συνέπεια, η διαδικασία για την έκδοση βεβαίωσης βάσει του άρθρου 53 του κανονισμού 1215/2012 έχει δικαιοδοτικό χαρακτήρα και, κατά συνέπεια, εθνικό δικαστήριο επιλαμβανόμενο υποθέσεως στο πλαίσιο τέτοιας διαδικασίας δύναται να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο.
- 32 Ως εκ τούτου, η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

- 33 Με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 53 του κανονισμού 1215/2012, ερμηνευόμενο σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του Χάρτη, έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει στο δικαστήριο προελεύσεως που έχει επιληφθεί της αιτήσεως για την έκδοση της βεβαίωσης του εν λόγω άρθρου 53, όσον αφορά απόφαση έχουσα ισχύ δεδικασμένου, να ελέγξει αυτεπαγγέλτως αν υπήρξε παράβαση των διατάξεων του κεφαλαίου II, τμήμα 4, του κανονισμού αυτού, προκειμένου να ενημερώσει τον καταναλωτή για την ενδεχομένως διαπιστωθείσα παράβαση και να του παράσχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει μετά λόγου γνώσεως αν θα ασκήσει το ένδικο βοήθημα το οποίο προβλέπει το άρθρο 45 του εν λόγω κανονισμού.
- 34 Κατά πρώτον, επισημαίνεται ότι από τη συγκριτική εξέταση της παραγράφου 1, στοιχείο β', και της παραγράφου 2, στοιχείο β', του άρθρου 42, του κανονισμού 1215/2012 προκύπτει ότι το δικαστήριο που επιλαμβάνεται αιτήσεως για τη χορήγηση βεβαίωσης δεν πρέπει να ελέγχει το ζήτημα της διεθνούς δικαιοδοσίας του δικαστηρίου που εξέδωσε την επί της ουσίας απόφαση, αντιθέτως προς ό,τι απαιτείται στο πλαίσιο αποφάσεως διατάσσουσας τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.
- 35 Πράγματι, ενώ το άρθρο 42, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού αυτού επιβάλλει απλώς στον αιτούντα, προκειμένου να εκτελεσθεί απόφαση εκδοθείσα επί της ουσίας, να υποβάλει τη βεβαίωση με την οποία πιστοποιείται ότι η απόφαση είναι εκτελεστή, το άρθρο 42, παράγραφος 2, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι η βεβαίωση που υποβάλλεται προκειμένου να εκτελεσθεί απόφαση διατάσσουσα τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να πιστοποιεί ειδικώς ότι το δικαστήριο προελεύσεως είχε διεθνή δικαιοδοσία και ήταν αρμόδιο να κρίνει την υπόθεση επί της ουσίας.
- 36 Η διαπίστωση αυτή επιρρωννύεται από το περιεχόμενο της εν λόγω βεβαίωσης, η οποία περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του ίδιου κανονισμού, ειδικότερα δε από το σημείο 4.6.2 του παραρτήματος αυτού, το οποίο αφορά την περίπτωση των ασφαλιστικών μέτρων.

- 37 Η διάκριση αυτή είναι, εξάλλου, συνεπής προς το ότι, στις λοιπές περιπτώσεις, το δικαστήριο που επιλαμβάνεται της αιτήσεως για την έκδοση της βεβαιώσεως είναι το δικαστήριο προελεύσεως που εξέδωσε την επί της ουσίας απόφαση της οποίας ζητείται η εκτέλεση και το οποίο, συνεπώς, διαπίστωσε και τυπικώς τη διεθνή δικαιοδοσία του, σιωπηρώς ή ρητώς, εκδίδοντας την οικεία απόφαση, κατά το άρθρο 2 του κανονισμού 1215/2012.
- 38 Κατά δεύτερον, από το γράμμα του άρθρου 53 του κανονισμού 1215/2012 προκύπτει ότι το δικαστήριο προελεύσεως οφείλει να εκδώσει τη βεβαίωση την οποία καταρτίζει, όταν ενδιαφερόμενος του υποβάλλει σχετική αίτηση. Η διάταξη αυτή ουδόλως προβλέπει, αντιθέτως, ότι απόκειται στο δικαστήριο αυτό να εξετάσει τις πτυχές της ένδικης διαφοράς που δεν αφορούν την εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως, όπως είναι τα ζητήματα ουσίας και διεθνούς δικαιοδοσίας τα οποία κρίθηκαν με την απόφαση της οποίας ζητείται η εκτέλεση. Εξάλλου, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η έκδοση της βεβαιώσεως αυτής είναι οιοειδήποτε αυτόματη (πρβλ. απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, Trade Agency, C-619/10, EU:C:2012:531, σκέψη 41).
- 39 Ως εκ τούτου, το άρθρο 53 του κανονισμού 1215/2012 έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει στο δικαστήριο του κράτους μέλους προελεύσεως το οποίο έχει επιληφθεί της αιτήσεως για την έκδοση της βεβαιώσεως του άρθρου αυτού, όσον αφορά απόφαση έχουσα ισχύ δεδικασμένου η οποία εκδόθηκε κατά καταναλωτή, να ελέγξει αυτεπαγγέλτως, σε υπόθεση όπως αυτή της κύριας δίκης, αν η απόφαση αυτή εκδόθηκε τηρουμένων των κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπει ο εν λόγω κανονισμός.
- 40 Πρέπει επίσης να εξετασθεί, κατά τρίτον, αν το συμπέρασμα αυτό ανατρέπεται από τη μνημονευθείσα στη σκέψη 21 της παρούσας αποφάσεως νομολογία του Δικαστηρίου επί της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ 1993, L 95, σ. 29), σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του Χάρτη, καθόσον τούτο θα συνεπαγόταν ότι το δικαστήριο προελεύσεως υποχρεούται, προκειμένου να άρει την έλλειψη ισορροπίας μεταξύ καταναλωτή και επαγγελματία, να ενημερώσει τον καταναλωτή για την προβαλλόμενη παράβαση.
- 41 Πρώτον, όσον αφορά τους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό 1215/2012, με την αιτιολογική σκέψη 18 του εν λόγω κανονισμού διευκρινίζεται ότι είναι σκόπιμο να προστατεύεται το ασθενέστερο εκ των συμβαλλομένων μερών με ευνοϊκότερους για τα συμφέροντά του κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας, σε σχέση με τους γενικούς κανόνες.
- 42 Ο σκοπός αυτός τίθεται σε εφαρμογή με συγκεκριμένες δικονομικές διατάξεις του κανονισμού 1215/2012. Ως εκ τούτου, από το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού προκύπτει ότι, στις περιπτώσεις που αφορά η διάταξη αυτή, η διεθνής δικαιοδοσία καθορίζεται βάσει ειδικών κανόνων που έχουν εφαρμογή στις συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται μεταξύ καταναλωτή και επαγγελματία και οι οποίες περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο II, τμήμα 4, του κανονισμού αυτού.
- 43 Όσον αφορά, εν συνεχεία, το στάδιο της αναγνώρισεως και εκτελέσεως αποφάσεως στο κράτος μέλος εντός του οποίου ζητείται αυτή η αναγνώριση ή εκτέλεση, κατά την αιτιολογική σκέψη 29 του κανονισμού 1215/2012, το πρόσωπο κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ζητήσει να μην αναγνωρισθεί ή να μην εκτελεσθεί απόφαση εάν θεωρεί ότι συντρέχει λόγος αρνήσεως της αναγνώρισεως, περιλαμβανομένης της ενδεχομένης παραβάσεως των κανόνων περί ειδικών βάσεων διεθνούς δικαιοδοσίας.
- 44 Υπό τις συνθήκες αυτές, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 76 και 77 των προτάσεων του, η νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με την οδηγία 93/13 δεν δύναται να τύχει εφαρμογής στο πλαίσιο του κανονισμού 1215/2012, με τον οποίο θεσπίζονται κανόνες δικονομικής φύσεως, ενώ η οδηγία 93/13 έχει ως σκοπό την ελάχιστη εναρμόνιση του δικαίου των κρατών μελών σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες στις συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές.

- 45 Όσον αφορά το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής, κατά το άρθρο 47 του Χάρτη, δεν υφίσταται προσβολή του, δεδομένου ότι το άρθρο 45 του κανονισμού 1215/2012 παρέχει στον εναγόμενο τη δυνατότητα να προβάλει ιδίως την ενδεχόμενη παράβαση των κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπονται στο κεφάλαιο II, τμήμα 4, του κανονισμού αυτού όσον αφορά συμβάσεις συναπτόμενες με καταναλωτές.
- 46 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 53 του κανονισμού 1215/2012, ερμηνευόμενο σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του Χάρτη, έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει στο δικαστήριο προελεύσεως που έχει επιληφθεί της αιτήσεως για την έκδοση της βεβαιώσεως του εν λόγω άρθρου 53, όσον αφορά απόφαση έχουσα ισχύ δεδικασμένου, να ελέγξει αυτεπαγγέλτως αν υπήρξε παράβαση των διατάξεων του κεφαλαίου II, τμήμα 4, του κανονισμού αυτού, προκειμένου να ενημερώσει τον καταναλωτή για την ενδεχομένως διαπιστωθείσα παράβαση και να του παράσχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει μετά λόγου γνώσεως αν θα ασκήσει το ένδικο βοήθημα το οποίο προβλέπει το άρθρο 45 του εν λόγω κανονισμού.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 47 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπíπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 53 του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, όπως τροποποιήθηκε με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/281 της Επιτροπής, της 26ης Νοεμβρίου 2014, ερμηνευόμενο σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει στο δικαστήριο προελεύσεως που έχει επιληφθεί της αιτήσεως για την έκδοση της βεβαιώσεως του εν λόγω άρθρου 53, όσον αφορά απόφαση έχουσα ισχύ δεδικασμένου, να ελέγξει αυτεπαγγέλτως αν υπήρξε παράβαση των διατάξεων του κεφαλαίου II, τμήμα 4, του κανονισμού αυτού, προκειμένου να ενημερώσει τον καταναλωτή για την ενδεχομένως διαπιστωθείσα παράβαση και να του παράσχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει μετά λόγου γνώσεως αν θα ασκήσει το ένδικο βοήθημα το οποίο προβλέπει το άρθρο 45 του εν λόγω κανονισμού.

(υπογραφές)